

- 4 Významný krok k inštitucionalizácii starostlivosti o životné prostredie**
- 6 Životné prostredie miest krajín V4**
- 8 Ako sa téma vzťahu ľudí a krajiny stala dôležitou**
- 10 Adaptácia na zmenu klímy v mestskom prostredí**
- 11 Mesto Bratislava je aktívne pri príprave na zmenu klímy**
- 12 Objavovanie hodnôt a zveľaďovanie environmentu obcí Novohradu**
- 14 Netopiere – časté obete svetelného znečistenia**
- 16 Národná cyklostratégia alebo „Tour de Cyklostratégia“**
- 18 Ochrana prírody v prihraničnom území Bratislavy z pohľadu ďalšieho rozvoja a urbanizácie**
- 20 Narastajúci odpor**
- 22 Pôda – jej súčasný stav a ďalší vývoj musí byť predmetom záujmu nás všetkých**
- 24 Dobudovanie informačného systému environmentálnych záťaží**
- 26 Povedomie verejnosti o význame vody treba posilňovať**
- 28 Svetový geopark po stranách najnižšieho rozvodia medzi Dunajom a Tisou**
- 30 Environment Panónie a Balatónu uspokojí aj náročných**
- 32 Historické základy environmentalizmu a environmentálneho práva (LV.)**
- 35 Hra Recykláčik**

Na obálke: Racionálne využitie ekosystémové služby v Rapovciach v Novohrade (foto: Jozef Klinda)

Enviromagazín – odborná-náučný časopis o životnom prostredí, XVIII. ročník, štvrté číslo, september 2013, vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a Slovenská agentúra životného prostredia (IČO 00 626 031), šesťkrát ročne, www.enviromagazin.sk. Adresa redakcie: SAŽP, Tajovského 28, P. O. Box 252, 975 90 Banská Bystrica, tel./fax: 048/4230694, e-mail: enviro@sazp.sk. Zodpovedný redaktor: Ing. Martin Vavřínek, redaktorka: Mgr. Alena Kostúriková, predseda redakčnej rady: RNDr. Jozef Klinda, členovia: RNDr. Zita Izakovičová, RNDr. Vlasta Jánová, Ing. Pavel Jech, prof. RNDr. Mária Kozová, CSc., Ing. Zuzana Lieskovská, Ing. Michaela Mrázová, Mgr. Pavlína Mišíková, Ing. Marta Slámková. Nakladateľ: EM DESIGN, Zvolen. Pisomné objednávky prijíma redakcia. Reg. MK SR č. EV 636/08, ISSN 1335-1877. Nevyžiadané materiály redakcia nevracia.

Vytlačené na ekologickom papieri Hello. Výrobca má certifikovaný FSC, PEFC, EMS podľa medzinárodných noriem ISO 9001, 14001 a EMAS. Tieto certifikácie obsahujú rôzne environmentálne iniciatívy, napr. spoločnosť získava 30 % svojej spotreby energie z biopaliw a 40 % prepravy realizuje pomocou nízko emisných prostriedkov, ako sú železnice alebo siete kanálov. Hello je plne recyklovateľný papier a môže byť použitý na získanie papierovej drviny najvyššej kvality.

EÚ chce bojovať proti inváznym druhom – tie každý rok spôsobia miliardové škody

Európska komisia 9. septembra 2013 navrhla nový právny predpis na prevenciu rastúcej hrozby, ktorú predstavujú invázne druhy, a na jej reguláciu. V súčasnosti existuje v Európe viac než 12.000 druhov, ktoré žijú v cudzom prírodnom prostredí a spôsobujú každoročne škody vo výške 12 miliárd eur. Približne 15 percent z invázných druhov sa rýchlo rozrastá. Zámerom návrhu, ktorý predstavil komisár pre životné prostredie Janez Potočnik, je riešiť rastúce problémy spôsobené inváznymi cudzími druhmi. Tieto problémy Európska komisia rozdeľuje na ekonomické, ekologické a politické.

Ekonomický problém spočíva v tom, že invázne druhy každoročne spôsobujú v Európe škodu v hodnote najmenej 12 miliárd eur, a to tým, že ohrozujú ľudské zdravie (ázijský sršeň, komár tigrovany – ich účinky môžu byť tragické), ničia infraštruktúru budov (krídlatka japonská) a zapríčiňujú straty na výnosoch v poľnohospodárstve (nutria riečna).

Ekologický problém je v tom, že invázne druhy môžu vážne poškodiť ekosystémy a zapríčiniť vyhynutie druhov, ktoré sú potrebné na zachovanie rovnováhy v našom prírodnom prostredí. Invázne cudzie druhy sú po strate biotopu druhou najväčšou príčinou úbytku biodiverzity na svete.

Do tretice, pre členské štáty EÚ je to aj politická záležitosť, lebo mnohé krajiny sú už teraz nútené vynakladať značné prostriedky na riešenie tohto problému: ich úsilie však nie je účinné, ak sa problémy riešia iba na vnútroštátnej úrovni.

„Boj proti inváznym cudzím druhom je výstižným príkladom oblasti, kde Európa dosahuje lepšie výsledky, ak postupuje spoločne. Právne predpisy, ktoré navrhujeme, nám pomôžu chrániť biodiverzitu a umožnia sústrediť sa na najväčšie hrozby. Pomôžu tak zlepšiť účinnosť vnútroštátnych opatrení a dosiahnuť výsledky nákladovo najefektívnejším spôsobom,“ uviedol Potočnik. Jadrom jeho návrhu je zoznam obávaných invázných cudzích druhov v EÚ, ktorý vznikne v spolupráci s členskými štátmi na základe posúdenia rizika a vedeckých dôkazov. Vybrané druhy budú v EÚ zakázané, čo znamená, že nebude možné ich dovážať, kupovať, používať, vypúšťať alebo predávať. Ak v prechodnom období vzniknú obchodníkom, chovateľom alebo majiteľom spoločenských zvierat problémy, príjmu sa osobitné opatrenia na ich riešenie.

Navrhované nariadenie teraz preskúma rada a parlament EÚ. Členské štáty sa budú v plnej miere podieľať na zostavovaní zoznamu, pričom môžu navrhovať druhy, ktoré by bolo vhodné v ňom uviesť.

Zdroj: TASR

Krídlatka japonská (*Reynoutria japonica*) sa považuje za nebezpečnú inváziu rastlinu